

แนวทางการแก้ไขปัญหาการหนีราชการ
ของทหารกองประจำการของกองทัพบก

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

พันเอกหญิง พนิดดา สุขสำราญ
นายทหารประจำผู้บังคับบัญชา
สำนักงานเลขานุการกองทัพบก

วิทยาลัยการทัพบก

กันยายน 2564

เอกสารวิจัยเรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาคารหนี่ราชการของทหารกองประจำการ
ของกองทัพบก

โดย พันเอกหญิง พนิดตา สุขสำราญ

อาจารย์ที่ปรึกษา พันเอก ดร. ปราโมท หม่อมศิลา

วิทยาลัยการทัพบก อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคลนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ปีการศึกษา 2564 และเห็นชอบให้เป็น
เอกสารวิจัยส่วนบุคคลอยู่ในเกณฑ์ระดับ

พลตรี

(มหศักดิ์ เทพหัสติน ณ ออยุธยา)

ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก

คณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล

พันเอก

(ฉกาจ ชันตี)

ประธานกรรมการ

พันเอก

(ศุภชัย สุตาจันทร์)

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา

พันเอก ดร.

(ธีชกร ภูวพัฒน์ดล)

กรรมการ

พันเอก

(ชุติเทพ ราชสีหา)

กรรมการ

พันเอก ดร.

(ปราโมท หม่อมศิลา)

กรรมการ

บทคัดย่อ

ผู้วิจัย พันเอกหญิง พนิดตา สุขสำราญ

เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาคารหนีราชการของทหารกองประจำการของกองทัพบก

วันที่ กันยายน 2563 **จำนวนคำ :** 8,366 **จำนวนหน้า :** 22

คำสำคัญ การหนีราชการ, ทหารกองประจำการ, ทหารบก

ชั้นความลับ ไม่มีชั้นความลับ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาคารหนีราชการของทหารกองประจำการของกองทัพบกนี้ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาอยู่ 3 ประการ คือ เพื่ออธิบายสภาพปัญหาที่ทำให้เกิดการหนีราชการของทหารกองประจำการของกองทัพบกไทยในปัจจุบัน เพื่ออธิบายปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการหนีราชการของทหารกองประจำการของกองทัพบก และ เพื่อเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาคารหนีราชการของทหารกองประจำการของกองทัพบกอย่างมีประสิทธิภาพ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ ใช้วิธีการค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ และข้อมูลจากสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับผลการวิจัยในครั้งนี้ มีข้อค้นพบโดยสรุป กล่าวคือ ประการแรก กองทัพบกจะต้องทำการฝึก อบรมทหารกองประจำการอย่างค่อยเป็นค่อยไป มีการฝึกจากเบาไปหนัก การลงโทษให้เป็นไปตามแบบธรรมเนียม และมีการชี้แจงการปฏิบัติต่างๆ ให้เข้าใจ ก่อนที่จะสั่งการหรือกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง ประการที่สอง สภาพแวดล้อม จุดแข็ง จุดอ่อน ของหน่วยทหารที่เกี่ยวข้องกับการหนีราชการทหาร และประการสุดท้าย จะต้องดำเนินการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ให้มีสิทธิเท่าเทียมกับนานาอารยประเทศ ให้มีความพอเพียง และสามารถดำรงชีวิตได้ดี โดยสามารถเพิ่มเติมถึงครอบครัวได้ด้วย

ABSTRACT

AUTHOR : Colonel Panitta Suksamran
TITLE : Guidelines for resolving the escape of troops
of the Army.
DATE : September 2020 **Wrod Count :** 8,366 **Pages :** 22
KEY TERMS : Escape, troop, militia
CLASSIFICATION : Unclassified

Research subject guidelines for resolving the escape of troops, the objectives are three studies: firstly, to explain the problems that have led to the escape of the current Royal Thai Army troops. Second, to describe the environment, strengths, and weaknesses of a military unit related to military escape, and finally, to effectively propose solutions to the problem of the escape of army troops.

This research is Strategic research. Use research methods from academic papers and information from information technology media for the findings of this research. There is a brief finding: first of all, The Army will need training. Training troops gradually, there's light to heavy training, the punishment is customary and the practices have been clarified before ordering or committing one of the actions, you need to make a decision. Secondly, if you The Army strictly prohibits any punishment other than military customs. The commander must monitor. Finally, the development must be carried out continuously to have equal rights to the civilized nations to be self-sufficient and able to live well, which can be added to the family as well.

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารวิจัยฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งจาก พันเอก ดร.ปราโมท หม่อมศิลา อาจารย์ที่ปรึกษา พันเอก ศุภชัย สุดาจันทร์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา และ พันเอก สถิตย์ดี แผนสนธิ ที่กรุณาให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่ และให้โอกาสผู้วิจัยมาตลอด ตั้งแต่ต้นจนเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้เป็นอย่างสูง และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์วิทยาลัยการทัพบกทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบเอกสารวิจัยทุกท่านที่ให้คำแนะนำ และให้คำปรึกษาในการแก้ไขข้อบกพร่องในการทำเอกสารวิจัยจนสำเร็จลุล่วง

ขอกราบขอบพระคุณ พลตรี มหศักดิ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบกที่ให้ความกรุณามาโดยตลอดระยะเวลาที่ได้ศึกษาและกรุณาให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่ และให้โอกาสผู้วิจัยเสมอมา

ขอกราบขอบคุณคุณพ่อ และ คุณแม่ผู้ให้กำเนิดและให้โอกาสและให้คำสั่งสอนที่ดี โดยที่ท่านไม่ได้หวังสิ่งตอบแทนใด ๆ ทั้งสิ้น

ขอขอบพระคุณผู้ให้ข้อมูลทุกท่าน ที่ยอมเสียสละเวลาอันมีค่าในการให้ข้อมูลที่แท้จริง เพื่อให้เอกสารวิจัยฉบับนี้มีข้ออันเพื่อประโยชน์ของสังคมในโอกาสต่อ ๆ ไป

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารวิจัยฉบับนี้จะมีคุณค่าและประโยชน์ สำหรับผู้ที่สนใจ โดยทั่วไปที่ต้องการศึกษาข้อมูลและนำไปใช้ประโยชน์ในการอ้างอิงต่อไป

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	2
กรอบแนวคิดของการวิจัย	3
วิธีการศึกษา	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 บทวิเคราะห์	5
2.1 การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา	5
2.2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์	9
2.3 การวิเคราะห์ทางเลือกทางยุทธศาสตร์	11
2.4 การวิเคราะห์แนวทางใหม่	17
บทที่ 3 บทอภิปรายผล	19
บทที่ 4 บทสรุป	21
สรุปผลการวิจัย	21
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป	22
เอกสารอ้างอิง	23
ประวัติผู้วิจัย	24

บทที่ 1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความเป็นเอกราช มีอธิปไตย จะแบ่งแยกมิได้ และถือเป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคน ต้องปกป้องรักษาความมั่นคง และผลประโยชน์ของประเทศไทยชาติ และผลประโยชน์ของประเทศไทย และได้กำหนดให้รัฐต้องมีกำลังทหาร มีอาวุธยุทโธปกรณ์ที่ทันสมัย และเพียงพอเพื่อปกป้องรักษาเอกราชอธิปไตย ความมั่นคงของรัฐ สถาบันพระมหากษัตริย์ ผลประโยชน์ของชาติ และเพื่อพัฒนาประเทศ และยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี มีการแบ่งยุทธศาสตร์ออกเป็น 6 ด้าน คือ 1) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง 2) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน 3) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน 4) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม 5) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 6) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ซึ่งกองทัพบกได้ดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านความมั่นคง ซึ่งจะเห็นได้ว่าสถาบันทหารเป็นสถาบันหลักในการปกป้องรักษาความมั่นคง ความปลอดภัยของประเทศ นอกจากนี้ยังมีบทบาทในการรักษาผลประโยชน์ของชาติ พัฒนาประเทศ และช่วยเหลือประชาชนซึ่งประสบความสำเร็จจากภัยพิบัติต่างๆ ในปี พ.ศ. 2554 เป็นปีที่ประเทศไทยประสบกับปัญหาอุทกภัยครั้งใหญ่ ประชาชนได้รับความเดือดร้อนอย่างแสนสาหัส ทหารได้เข้าไปมีบทบาทในการช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อน โดยระดมสรรพกำลังเข้าช่วยเหลือประชาชนอย่างไม่เห็นแก่เหน็ดเหนื่อย สร้างความประทับใจสู่ประชาชนเป็นอย่างมากเป็นสิ่งที่ทหาร ทุกคนมีความภาคภูมิใจ ที่ได้มีโอกาสรับใช้ชาติและประชาชน ทหารกองประจำการถือเป็นกำลังพลส่วนใหญ่ที่เป็นกำลังหลักในกองทัพบก เป็นพลังอำนาจของชาติที่สำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งได้กำหนดวิธีคัดเลือกจากบรรดาชายไทยที่มีอายุครบกำหนดเข้ามารับราชการทหารกองประจำการ ด้วยวิธีการตรวจเลือกซึ่งเป็นกรรมวิธีตามกฎหมายเพื่อสร้างความเป็นธรรมแก่ชายไทยทุกคน แต่จากการดำเนินการตรวจเลือกทหารที่ผ่านมาพบว่าการหลีกเลี่ยงเข้ารับราชการทหารกองประจำการเป็นจำนวนมากสาเหตุสำคัญ คือ ทหารกองประจำการมักไม่ยอมรับหรือสมัครใจเข้ารับราชการ ดังนั้นเมื่อกำลังพลเหล่านี้ เข้ามารับราชการตามกำหนด จึงมีการขาด/หนีราชการเป็นจำนวน

มาก สร้างความเสียหายให้กับกองทัพบก เนื่องจากการขาดกำลังสำคัญในการปฏิบัติตามภารกิจของกองทัพต่อไป

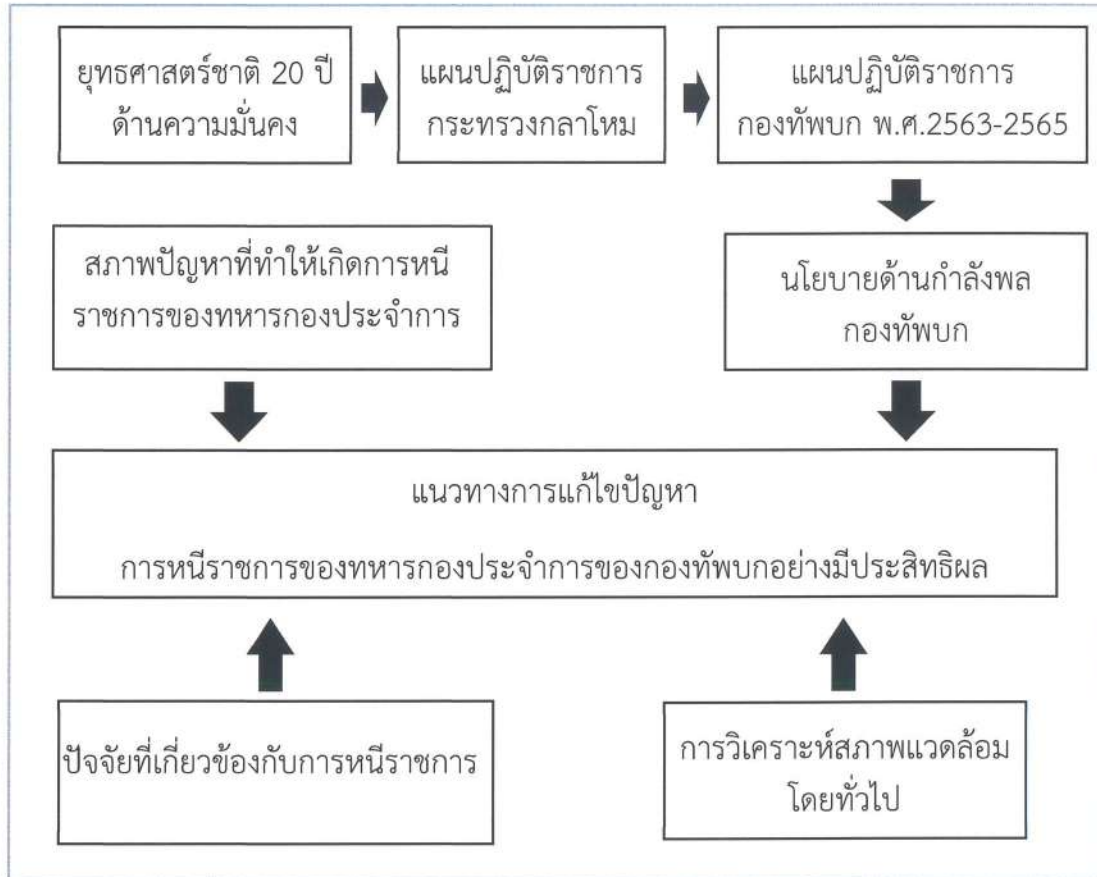
เมื่อทหารกองประจำการขาดหนีราชการมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงในเรื่องความพร้อมของกองทัพในการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคง เพราะขาดแคลนกำลังพลในการปฏิบัติงาน ซึ่งทหารกองประจำการนั้นเป็นฟันเฟืองสำคัญในการทำงานต่างๆของกองทัพอย่างยิ่ง ทั้งนี้ ตามแผนระดับ 3 แผนปฏิบัติการระยะ 3 ปี ของกระทรวงกลาโหม และแผนปฏิบัติการของกองทัพบก ซึ่งมีเป้าหมายในการเตรียมกำลังทางบกในระดับร้อยละ 80 สำหรับการป้องกันราชอาณาจักรและการดำเนินการในการใช้กำลังของกองทัพบกจากความขัดแย้งอันเนื่องมาจากปัญหาเขตแดน และการอ้างพื้นที่ทับซ้อนทั้งทางบกและทางทะเล ดังนั้น เมื่อมีการแก้ไขปัญหาการขาดหนีราชการของทหารกองประจำการแล้ว จะสามารถทำให้บรรลุผลในเรื่องการเตรียมกำลังของกองทัพบกอย่างเป็นรูปธรรม

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ทำให้กองทัพไม่สามารถปฏิบัติการกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลเท่าที่ควร ส่งผลกระทบต่อความพร้อมรบของกองทัพ ทหารกองประจำการเป็นบุคลากรที่สำคัญและมีคุณค่ายิ่ง มีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาป้องกันประเทศให้เกิดความมั่นคงและสงบสุข ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาสภาพปัญหาที่ทำให้เกิดการหนีราชการของทหารกองประจำการของกองทัพบกไทยในปัจจุบันเป็นอย่างไร สภาพแวดล้อม จุดแข็ง จุดอ่อน ของหน่วยทหารที่เกี่ยวข้องกับการหนีราชการทหารมีอะไรบ้าง และแนวทางการแก้ไขปัญหาการหนีราชการของทหารกองประจำการ ของกองทัพบกอย่างมีประสิทธิภาพเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่ออธิบายสภาพปัญหาที่ทำให้เกิดการหนีราชการของทหารกองประจำการของกองทัพบกไทยในปัจจุบัน
2. เพื่ออธิบายสภาพแวดล้อม จุดแข็ง จุดอ่อน ของหน่วยทหารที่เกี่ยวข้องกับการหนีราชการทหาร
3. เพื่อเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาการหนีราชการของทหารกองประจำการของกองทัพบกอย่างมีประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการศึกษา

1. ขอบเขตการศึกษา

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งทำการศึกษา แนวทางการแก้ปัญหา การหนีราชการของทหารกองประจำการของกองทัพบก เพื่อลดการขาดแคลนกำลังทหารกองประจำการ ซึ่งเป็นกำลังพลหลัก

1.2 ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษาเอกสาร ข่าวสาร และข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ พร้อมทั้งทำการวิเคราะห์สภาพ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ของการเข้ารับราชการทหาร

1.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา (Time Study) ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2563 และจะแล้วเสร็จภายในเดือนพฤษภาคม 2564

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับกระบวนการหรือแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดกระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูล จากเอกสารทางวิชาการและข้อมูลจากสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยกระบวนการเก็บ รวบรวมข้อมูลดังกล่าวเป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลตามแนวทางของกระบวนการวิธีการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์

3. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะดำเนินการกระบวนการในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูล จากเอกสารทางวิชาการและข้อมูลจากสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยการพรรณนาข้อมูลตามปรากฏการณ์ร่วมด้วยเพื่อแสวงหา หรือให้ได้มาซึ่งข้อค้นพบจากกระบวนการวิธีการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์นำไปสู่การจัดทำข้อเสนอแนะ

4. ขั้นตอนการดำเนินงาน

ลำดับ	กิจกรรม	พ.ย. 63	ธ.ค. 63	ม.ค. 64	ก.พ. 64	มี.ค. 64	เม.ย. 64	พ.ค. 64
1	เสนอโครงร่างวิจัย	←→						
2	รวบรวมเอกสารทางวิชาการ ข้อมูลจากสื่อเทคโนโลยี สารสนเทศ			←→				
3	วิเคราะห์ข้อมูล				←→			
4	สรุป และรายงานผล						←→	

ภาพที่ 1.2 ขั้นตอนการดำเนินงาน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ทราบสภาพปัญหาที่ทำให้เกิดการหนีราชการของทหารกองประจำการของกองทัพกไทยในปัจจุบัน
2. ทราบสภาพแวดล้อม จุดแข็ง จุดอ่อน ของหน่วยทหารที่เกี่ยวข้องกับการหนีราชการทหาร
3. ทราบแนวทางการแก้ไขปัญหาการหนีราชการของทหารกองประจำการ ของกองทัพกอย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 2

บทวิเคราะห์

การหนีราชการทหารจะเกิดผลเสียต่อตัวทหารเป็นอย่างมาก เป็นความผิดตามประมวลกฎหมาย อาญาทหารซึ่งจะต้องได้รับโทษแตกต่างกันไปตามจำนวนวันที่หนีราชการ หากหนีราชการทหารแล้วไม่กลับเข้ากรมกอง ความผิดจะมีอายุความไม่ต่ำกว่า 10 ปี ในระหว่างที่หนีราชการเปรียบเสมือนเป็นคนเถื่อน จึงไม่สามารถทำนิติกรรมใด ๆ ได้ โดยเฉพาะการทำนิติกรรมที่เกี่ยวข้องกับราชการ เช่น การจดทะเบียนสมรส การรับรองบุตร การรับมรดกและถ้าไปกระทำความผิดทางอาญาจนถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับ จะตกเป็นผู้ต้องหาคดีหนีราชการทหารอีกหนึ่งคดี ดังนั้น การหนีราชการทหารเป็นการสร้างความยุ่งยากแก่ชีวิต ทำให้เสียสิทธิและขาดโอกาสเป็นผลร้ายต่อผู้กระทำ จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจที่จะทำการศึกษาเพื่อหามาตรการต่างๆ ในการแก้ไขปัญหาค่า การหลีกเลี่ยงการเข้ารับราชการทหารกองประจำการและการหนีราชการทหารโดยไม่ให้ประชาชนมองว่าการรับราชการทหารเป็นภาระที่หนักเกินไป

การขาดหนีราชการเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาทหาร มาตรา 45 และมาตรา 46 ซึ่งเป็นความผิดคดีอาญา การที่จะจับทหารหนีราชการมา ดำเนินคดีตามกฎหมายจำเป็นต้องให้ศาลทหารออกหมายจับตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 32 วรรคสาม ที่บัญญัติไว้ว่า การจับ และการคุมขังบุคคลจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาล หรือมีเหตุอย่างอื่น ตามที่กฎหมายบัญญัติ ทหารขาดหนีราชการ หมายความว่า ทหารที่ขาดจากราชการโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือขาด จากราชการเมื่อพ้นกำหนดเวลาแล้วไปจนถึงกำหนด

การวิจัยเรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาค่าการหนีราชการของทหารกองประจำการของกองทัพบก ผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นต่างๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลวิจัยที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย โดยครอบคลุมประเด็นดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา

สภาพปัญหาที่ทำให้เกิดการหนีราชการของทหารกองประจำการของกองทัพบกไทยในปัจจุบัน

1. ไม่คุ้นเคยต่อการอยู่ในกรอบของระเบียบวินัย ทหารกองประจำการที่จับใบแดงเข้ามาจากการเกณฑ์ทหารนั้น โดยปกติจะมีชีวิตประจำวันที่เป็นไปตามการกำหนดของตนเอง ไม่คุ้นเคยต่อการถูกบังคับให้ทำตามเวลา เช่นการตื่นนอน การออกกำลังกาย การ

รับประทานอาหาร การอบรม การสวดมนต์ และการเข้านอนที่ตรงเวลา จึงรู้สึกกดดันต่อการถูกบังคับ ซึ่งส่งผลให้ทหารกองประจำการบางคนไม่ต้องการอยู่ในกรมกอง

2. ความกลัวอันเกิดจากความไม่รู้จริง ก่อนที่จะเข้ามารับราชการนั้น มีข่าวลือทั้งจริงและไม่จริงที่เกี่ยวกับเรื่องการปฏิบัติภายในกรมกอง ได้แก่ การฝึกหนัก การลงโทษที่เกิดความลำบาก หรือการกดขี่ ดุถูกต่างๆ นอกจากนี้ ยังมีภาพยนตร์ล้อเลียนเรื่องเกี่ยวกับทหารกองประจำการต่างๆ ซึ่งกองทัพบกก็มีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องในข้อเท็จจริงเหล่านี้ แต่อาจจะไม่ทั่วถึง หรือมีข่าวการเสียชีวิตของพลทหารในระหว่างการฝึก หรือการลงโทษ ทำให้ทหารกองประจำการที่จะเข้ารับราชการไม่กล้าเข้ามา ซึ่งโดยปกติจะไม่มาเข้ารับราชการตั้งแต่ต้น แต่ถ้าเข้ามารับราชการแล้ว เมื่อผ่านการฝึกหลักสูตรทหารใหม่และได้กลับพักที่บ้าน ก็จะไม่กลับเข้ามารับราชการอีกต่อไป

3. ภาระทางบ้าน ทหารกองประจำการที่เข้ามารับราชการส่วนใหญ่ เป็นชนชั้นล่างถึงปานกลาง มีความรู้ไม่มาก ครอบครัวมีความลำบากในเรื่องการทำมาหากิน ทั้งตนเองยังเป็นหัวหน้าครอบครัวหรือตัวหลักในการหารายได้มาจุนเจือครอบครัว เมื่อมารับราชการแล้วรายได้ที่ได้รับจากทางราชการทั้งเบี้ยเลี้ยง และเงินเดือนก็ไม่เพียงพอ จึงมีความจำเป็นต้องหารายการออกไปประกอบอาชีพเพิ่มเติมที่มีรายได้มากกว่า

4. ไม่รู้ระเบียบ ข้อบังคับ หรือกฎหมาย การหนีราชการทหารมีการกำหนดโทษไว้ในกฎหมายอย่างชัดเจน ซึ่งผู้บังคับหน่วยต่างๆได้แจ้งให้ทหารกองประจำการทราบอยู่ตลอดเวลา แต่ด้วยความรู้น้อย ความใส่ใจน้อย จึงไม่ทราบผลกระทบจากการหนีราชการทหารว่าเกิดผลเสียต่อตนเองและครอบครัวอย่างไร ความไม่รู้ก่อให้เกิดความกล้ากระทำในสิ่งที่ผิด และเมื่อเกิดผลเสียตามมาแล้วก็ยากจะแก้ไขได้ จึงต้องปล่อยเลยตามเลยจนกว่าคดีความจะจบลง ซึ่งต้องให้เวลานานถึง 10 ปี เป็นการเสียโอกาสในชีวิตอย่างชัดเจน

5. การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล การลงโทษ หรือที่คนไทยรู้จักผ่านคำว่า "อํารงวินัย" หรือ "การซ่อม" ต่อบรรดาทหารเกณฑ์ ที่ปรากฏในรายงานของแอมเนสตี้อินเตอร์เนชันแนล มีหลายรูปแบบทั้งการทุบตี เตะต่อย และใช้วัตถุต่าง ๆ ฟาด ไม่ว่าจะป็นมือของผู้บังคับบัญชา, ไม้หน้าสาม, รองเท้าบูททหาร, หมวกกันน็อกทหาร หรือบางครั้งก็ใช้ด้ามปืน

6. การนำพลทหารไปปรับใช้ส่วนตัว ประเด็นเรื่องการนำพลทหารเกณฑ์ไปปรับใช้ตามบ้านของนายทหารระดับสูงเป็นปัญหาที่ถูกรับรู้และ ยอมรับกันอย่างกว้างขวางในสังคมไทย โดยฝ่ายทหารก็ออกมายอมรับถึงเรื่องดังกล่าวว่าเป็นความจริง ซึ่งพลทหารเหล่านั้นจะไปช่วยเหลือบังคับบัญชาาระดับสูงที่มีภารกิจจำนวนมาก โดยจะคัดเลือกจากพลทหารที่มีความสามารถระดับหนึ่ง กล่าวคือจะเลือกจากพลทหารที่มีความประพฤติดี มีวินัย หรือ

อาศัยความสมัครใจ หรือผู้บังคับบัญชาเป็นผู้เลือกเอง ซึ่งการนำพลทหารไปรับใช้ในบ้าน นายทหารระดับสูง ถูกสังคมตั้งคำถามใน 2 ประเด็นหลัก คือ ประเด็นปัญหาในเรื่องของการทุจริตคอร์รัปชัน อันเนื่องจากนายทหารระดับสูงทั้งที่อยู่ในราชการและอยู่นอก ราชการใช้ทรัพยากรบุคคลของรัฐเป็นการส่วนตัว และประเด็นเรื่องการปฏิบัติที่ไม่เป็น ธรรมต่อพลทหารรับใช้ดังกล่าว อันเนื่องจากมีข่าวจำนวนหนึ่งระบุถึงความโหดร้ายของ นายทหารระดับสูงที่ปฏิบัติต่อพลทหารรับใช้

7. ปัญหาการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมต่อพลทหาร การปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมต่อพลทหารเกณฑ์ กลายเป็นประเด็นในสังคม จะถูกนำเสนอผ่านช่องทางการสื่อสารของสื่อมวลชน โดยมาก ประเด็นที่สื่อมวลชน หยิบยกเป็นประเด็นในการนำเสนอข่าวจะแยกออกเป็น 2 ประเด็น หลัก ได้แก่ การทำร้ายร่างกายพลทหาร และการนำพลทหารของรัฐไปเป็นทหารรับใช้หรือ ทหารบริการแก่นายทหารชั้นผู้ใหญ่ทั้งที่ยังปฏิบัติราชการและนอกราชการ โดยทุกครั้งที่ ปรากฏข่าวการทำร้ายร่างกายพลทหารจนบาดเจ็บหรือเสียชีวิต จะก่อให้เกิดการ วิพากษ์วิจารณ์จากสังคมเกี่ยวกับประเด็นการละเมิดสิทธิ มนุษยชนของพลทหารเกณฑ์ และตั้งคำถามถึงความเหมาะสมของการปฏิบัติของผู้ฝึกสอน และหน่วยงานทางทหารต้น สังกัดที่รับผิดชอบ ซึ่งจะเกี่ยวข้องถึงการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องว่าจะมีความเป็นธรรมต่อ ผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตหรือไม่ ดังเช่น กรณีพลทหารวิเชียร เผือกสมเสียชีวิตตั้งแต่ พ.ศ. 2554 จนกระทั่ง ปัจจุบัน (พ.ศ. 2559) ยังไม่มีการนำผู้กระทำผิดมาลงโทษได้

8. ความเครียดจากการเป็นทหาร การเกณฑ์ทหารยังนำไปสู่การสร้างสภาวะ ความเครียดให้แก่คนจำนวนมาก พิจารณาเพียงเฉพาะเหตุการณ์ล่าสุดในปี 2560 ได้ ปรากฏข่าวถึงพลทหารจอมพล แก้วมา อายุ 21 ปี สังกัดค่าย กาวิละ จังหวัดเชียงใหม่ มี อาการซึมเศร้าและได้นำเอาปืนเอ็ม 16 ซึ่งเป็นอาวุธประจำกาย จ่อเข้าไปในปากตัวเอง เสียชีวิตทันที อนึ่ง ก่อนหน้านั้นเคยมีงานวิจัยเกี่ยวกับภาวะสุขภาพจิตทหารใหม่ พบว่า การ เปลี่ยนสถานภาพจากชีวิตพลเรือนไปเป็นทหารเกณฑ์ทำให้ทหารเกณฑ์จำนวนมากเกิด ปัญหาสุขภาพจิตตามมา เช่น โรคจิตเภท โรคซึมเศร้า และปัญหาการปรับตัว พิจารณา จากสถิติ ระหว่างปี 2550-2553 ของกองสุขภาพจิต โรงพยาบาลอาภากรเกียรติวงศ์ ฐาน ทัพเรือสัตหีบ พบว่า ในแต่ละปียังคงมีทหารเกณฑ์เข้าสู่บริการบำบัดรักษาโรคทางจิตเวช อย่างต่อเนื่อง คือ มีจำนวน 49 คน 76 คน 59 คน และ 58 คน ตามลำดับ แม้บางราย อาจมีประวัติเจ็บป่วยทาง ด้านจิตใจมาก่อนเกณฑ์ทหาร แต่มีจำนวนไม่น้อยเลยที่มีปัญหา ทางจิตใจในช่วงระยะเวลาสามเดือนแรกของการฝึกวิชาทหาร

9. ปัญหาในการฝึกทหารใหม่ การฝึกพลทหารเกณฑ์เมื่อเทียบกับอีกช่องทางหนึ่ง ของการ เป็นทหารคือนักศึกษาวิชาทหารจะพบได้ถึง ความแตกต่างทั้งในเรื่องของระยะเวลาการฝึก และ เนื้อหาการฝึกอย่างชัดเจน กล่าวคือ พลทหารเกณฑ์ ใช้เวลาการเป็นทหาร 2 ปี มีฝึก

พื้นฐานประมาณ 10 สัปดาห์ รวมถึงหลังจากการฝึกก็เป็นการลงปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่จริง ตามกรมกองต่างๆ ซึ่งเรื่องราว ความยากลำบากของการเป็นพลทหารได้ถูกเล่าผ่าน เรื่องราวของพลทหารจำนวนมากที่ออกมาเล่าถึง ประสบการณ์ที่ยากลำบากต่างๆ ขณะที่ นักศึกษาวิชาทหารจะใช้เวลาเรียนประมาณ 3 ปี ปีละ 20 วันๆ ละ 4 ชั่วโมง หรือ ประมาณ 240 ชั่วโมง (ไม่นับฝึกภาคสนาม) ซึ่งจะแบ่งเป็นภาคปฏิบัติและภาคทฤษฎีอย่าง ละ ครึ่งหนึ่งและไม่ได้คาดหวังถึงลักษณะความเป็นทหารของนักศึกษาวิชาทหารตลอด 24 ชั่วโมงเหมือนเช่น พลทหารเกณฑ์ และส่วนมากนักศึกษาวิชาทหารจะไม่มี ความสนใจต่อ การศึกษาวิชาทหารมากนัก ตั้งแต่ในอดีตที่นักศึกษาวิชาทหารจำนวนมากไม่ยอมไปฝึก จนถึงปัจจุบันที่ประชาชนจำนวนมากเลือกเรียนวิชาทหารเพื่อหลีกเลี่ยงการเป็นทหาร เกณฑ์นั่นเอง ดังนั้นจะเห็นได้ว่ามันจึงมีความเหลื่อมล้ำอย่างมากในเชิงเปรียบเทียบ ระหว่างพลทหารเกณฑ์และนักศึกษาวิชาทหาร

10. สวัสดิการที่ไม่เพียงพอ ในการเข้ารับราชการเป็นทหารกองประจำการนั้น จะได้รับสิทธิต่างๆ ดังนี้

อัตราเงินเดือน เงินเดือนทหารกองประจำการ เมื่อรวมกับเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราว จะรวมเป็นเงิน 10,000 บาท

เบี้ยเลี้ยง คือ เงินที่ทางราชการจ่ายให้ทหารกองประจำการ เพื่อเป็นค่าอาหารและ ใช้จ่าย อื่นๆ ที่จำเป็นในการดำรงชีพประจำวัน

- เบี้ยเลี้ยงประจำ คือ การปฏิบัติงานอยู่ในที่ตั้งปกติ จะได้รับในอัตราวันละ 96 บาท
- กรณีเดินทางไปราชการนอกที่ตั้งปกติ จะได้รับในอัตราวันละ 120 บาท
- กรณีไปปฏิบัติราชการเพื่อป้องกันและปราบปรามนอกที่ตั้งปกติหรือไปปฏิบัติราชการ พิเศษเพื่อความมั่นคงแห่งชาติ จะได้รับในอัตราวันละ 240 บาท

เครื่องแต่งกาย, เครื่องนอน, เครื่องสนาม และของใช้ส่วนตัว_ทหารกองประจำการ จะ ได้รับเครื่องนอนและเครื่องประกอบเครื่องแต่งกายทหารทั่วไป และของใช้ส่วนตัวเท่าที่ จำเป็นตามสิทธิอัตราจ่ายทุกคน

การเลี้ยงดู หน่วยหรือกรมกองทหาร จะจัดให้มีการประกอบเลี้ยงแก่ทหารในหน่วย โดย หักเงินจากเบี้ยเลี้ยง เพื่อความสะดวกสบายไม่ต้องกังวลกับเรื่องอาหารการกิน โดยจัด อาหารวันละ 3 มื้อ คือ มื้อเช้า มื้อกลางวัน และมื้อเย็น

การรักษาพยาบาล ในระหว่างที่เป็นทหารกองประจำการ จะได้รับสิทธิการรักษาพยาบาลทุก คน นับตั้งแต่วันแรกของการเข้ารับราชการทหารกองประจำการ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์

การอธิบายสภาพแวดล้อม จุดแข็ง จุดอ่อน ของหน่วยทหารที่เกี่ยวข้องกับการหนีราชการทหาร

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของการให้การศึกษาเพิ่มเติมของทหารกองประจำการ ซึ่งวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคในการดำเนินงานของหน่วยทหารต่างๆเป็นภาพรวม ที่รับผิดชอบในเรื่องการดูแลทหารกองประจำการ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

จุดแข็ง

1. โครงสร้างปัจจุบัน ช่วยให้หน่วยทหารสามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้ และสามารถดูแลทหารกองประจำการได้อย่างทั่วถึง โดยมีลักษณะการจัดกลุ่มงาน มีความสอดคล้องกับหน้าที่ ความรับผิดชอบ มีโครงสร้างของสายงานช่วยให้มีความเข้าใจ และทำงานเชิงรุก ตามบทบาทที่ได้รับมอบหมาย มีโครงสร้างการบริหารงานการบังคับบัญชาที่ชัดเจน มีการมอบหมายงานที่เหมาะสมกัน
2. กำลังพลขององค์กรมีการจัดระเบียบวิธีการทำงานในองค์กร มีระบบการทำงานหรือวิธีการที่ชัดเจน การติดต่อสื่อสารภายในองค์กร และการติดต่อสื่อสารระหว่างองค์กรภายนอกเป็นไปอย่างดีและต่อเนื่อง ทันทเวลา มีการสื่อสารและประสานงานอย่างเป็นระบบได้ในระดับดี มีการปฏิบัติตามแผน มีแผนในการพัฒนาการเรียนรู้ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของบุคลากร
3. มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร (MIS) มาใช้ในการปฏิบัติงาน มีระบบสนับสนุนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ มีกฎระเบียบการควบคุมภายในและกระบวนการที่ใช้ในการติดตามงาน มีการประเมินผลงานบุคลากรอย่างเป็นระบบได้ชัดเจน
4. ผู้นำให้ความสำคัญกับบรรยากาศการทำงานที่ดี มีความใส่ใจกับบุคลากรด้านขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ใส่ใจในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรและ ผู้นำรับฟังความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชา ทักษะการบริหารแบบมืออาชีพ
5. มีความเหมาะสมด้านปริมาณของบุคลากร (อัตรากำลังที่เหมาะสม) ความพร้อมของบุคลากรในการตอบรับการเปลี่ยนแปลง และการทำงานเป็นทีม มีระบบการคัดเลือกหรือสรรหาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ มีระบบการพัฒนาบุคลากร (HRD)

6. บุคลากรมีทักษะในการใช้เทคโนโลยี มีความชำนาญในหน้าที่รับผิดชอบ มีความภูมิใจในวิชาชีพของบุคลากรและมีความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากร มีค่านิยมร่วมเพื่อการสร้างความรับผิดชอบ เป็นที่ยอมรับร่วมกัน

จุดอ่อน

1. สายการบังคับบัญชา ไม่ช่วยให้การทำงานเป็นไปอย่างราบรื่น โดยกระบวนการตัดสินใจและการควบคุมเป็นแบบรวมอำนาจ บางหน่วยงานไม่มีการกำหนดกลยุทธ์ในการบริหาร ไม่มีการทำงานเชิงรุก บุคลากรไม่มีความเข้าใจกลยุทธ์ของหน่วยงาน หรือไม่มีกลยุทธ์ในการสร้างความแตกต่างที่ชัดเจน
2. ไม่มีแผนปฏิบัติราชการประจำปี วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ สอดคล้องกัน และสอดคล้องกับมาตรฐานของหน่วยงาน ไม่มีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของการปฏิบัติการ ไม่มีคู่มือการทำงานที่ชัดเจน (มีบางหน่วยงาน) ไม่มีการประกันคุณภาพงานอย่างชัดเจน ไม่มีการจัดการความรู้ (KM) ที่มีประสิทธิภาพ
3. ผู้นำไม่กำหนดทิศทางองค์กรได้ชัดเจน
4. บุคลากรไม่เข้าใจต่อบทบาทหน้าที่ของตนเอง และหน่วยงาน ไม่มีการหมุนเวียนงานภายในหน่วยงานและระหว่างหน่วยงาน ทำให้ความคิดสร้างสรรค์ของบุคลากรน้อย และทักษะของบุคลากรที่เอื้อต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลน้อย

โอกาส

1. ความเพียงพอของงบประมาณ โดยผลกระทบของสภาพเศรษฐกิจต่อภาระงานของหน่วยงานไม่มี การพัฒนาเศรษฐกิจไม่ทำให้เกิดความวุ่นวายในการจัดการ
2. ตลาดแรงงานวิชาชีพมีความต้องการสูง โดยมีความร่วมมือขององค์กรภายนอกและโอกาสในการสร้างเครือข่ายทางราชการมีสูง มีความร่วมมือกับองค์กรภายนอกทั้งในระดับชาติและนานาชาติ
3. นโยบายของรัฐบาลที่มีผลการตอบสนองต่อบทบาทและความรับผิดชอบ
4. ผลของความเจริญทางเทคโนโลยีและระบบสารสนเทศที่มีต่อการดำเนินงานของหน่วยงาน
5. ผลของกฎหมายที่มีต่อบทบาทและหน้าที่ของหน่วยงาน และปัญหาที่เกิดขึ้นจากกฎหมายที่กำหนดของรัฐต่อการบริหารของหน่วยงาน

อุปสรรค

1. ผลของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีต่อหน่วยงาน
2. ความคาดหวังของประชาชนมีสูง
3. การเปลี่ยนแปลงผู้นำทางการเมือง/ผู้นำระดับสูงมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนโยบายของหน่วยงานในอนาคต

จะเห็นได้ว่า หน่วยทหารที่รับผิดชอบต่อการดูแลทหารกองประจำการ มีจุดแข็งที่มากกว่าจุดอ่อน และมีโอกาสในการดำเนินงานมากกว่าอุปสรรค ทั้งนี้ ถ้าทุกส่วนให้ความสำคัญแก่ทหารกองประจำการ ย่อมทำให้เกิดประสิทธิผลอย่างเป็นรูปธรรม กองทัพและประเทศชาติจะได้กำลังพลที่ไม่มีการหนีราชการทหาร มีความรู้ความสามารถที่ดี มีประสิทธิภาพ สามารถสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศชาติได้ต่อไป

การวิเคราะห์ทางเลือกทางยุทธศาสตร์

แนวคิดด้านความมั่นคงของชาติ

ในตอนเริ่มแรกเมื่อมีการกล่าวถึงความมั่นคง ส่วนมากมักจะเข้าใจกันว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการทหาร การสู้รบ หรือการสงครามโดยตรง ความเข้าใจเช่นนั้นอาจเป็นความจริงในสมัยก่อน เพราะเหตุว่าในสมัยก่อนนั้น ภัยคุกคามที่จะมีผลกระทบต่อประเทศชาติได้ ก็คือการรุกรานด้วยกำลัง ทหารของต่างชาติที่เหนือกว่า เพื่อต้องการยึดหรือบังคับประเทศอื่นให้ปฏิบัติตามความต้องการ ของประเทศตน หากประเทศใดที่มีกำลังทหารเข้มแข็ง มีการฝึกอย่างดี มีความอดทน และมีจิตใจต่อสู้ รวมทั้งมีผู้นำทัพที่ดี มีความสามารถก็จะสามารถป้องกันรักษาเอกราชและความมั่นคง ปลอดภัยของชาติเอาไว้ได้ ดังนั้น ความอยู่รอดของชาติหรือความมั่นคงของชาติ จึงขึ้นอยู่กับกำลังอำนาจทางทหารเป็นสำคัญ

ต่อมา วิวัฒนาการของโลกได้พัฒนาก้าวหน้าเป็นลำดับ การศึกษาเฉพาะเรื่องของการสงครามและการทหารเพียงอย่างเดียว นับว่าเป็นการศึกษาที่ค่อนข้างแคบ และอยู่ในวงจำกัดไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ ของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เรื่องของความมั่นคงจึงไม่ควรจะจำกัดอยู่ในวงแคบๆ แต่ควรครอบคลุมถึงเรื่องราวต่างๆ ออกไปให้กว้างขวางยิ่งขึ้น อีกประการหนึ่ง การทหารเป็นเพียงองค์ประกอบ ของพลังอำนาจของชาติอย่างหนึ่งเท่านั้น องค์ประกอบอย่างอื่นก็มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าทหาร ดังนั้น คำว่า “ความมั่นคงแห่งชาติ” (Notional Security) จึงเกิดขึ้นตามมาภายหลังและนานาประเทศต่างก็ยอมรับกันทั่วไปว่า ความมั่นคงแห่งชาติ เป็นคำที่มีความหมายกว้างขวาง ครอบคลุม เรื่องต่าง ๆ อีกมากมาย อันได้แก่ เศรษฐกิจ สังคม-จิตวิทยา และการเมือง เป็นต้น

มีข้อน่าสังเกตว่า คำว่า “Security” นี้ หมายความอีกนัยหนึ่ง อาจหมายถึง “การรักษาความปลอดภัย” หรือ “ความปลอดภัย” ซึ่งก็ได้มีการนำไปใช้กว้างขวาง เช่น “ศูนย์รักษาความปลอดภัย” (Security Center) เป็นต้น แต่ถ้าหากจะนำไปใช้กับเรื่องของชาติแล้ว การเรียกว่า “ความมั่นคงแห่งชาติ” น่าจะเป็นการเหมาะสมกว่าที่จะใช้คำว่า “การรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ” อย่างไรก็ตาม ก็ยังมีผู้กล่าวถึง ความมั่นคงไปพร้อมกับความปลอดภัยอยู่เสมอ ๆ เหมือนกัน

ปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงทางสังคมโลก และลักษณะของความขัดแย้งอยู่ในสภาวะการณ์ ที่ก่อให้เกิดความยุ่งยากและสลับซับซ้อนกันมากขึ้น แม้กระทั่งในห้วงระยะเวลาที่ประเทศชาติ พ้นจากสภาพของการสงครามแล้วก็ตาม แต่ก็ยังประสบกับปัญหาในเรื่องความปลอดภัยนานัปการ ในอดีตหากประเทศใดไม่ต้องการเผชิญกับการสงคราม หรือเมื่อสงครามได้ยุติลงแล้วก็ดี ประเทศนั้นก็จะมีสันติภาพและความปลอดภัยควบคู่กันไป แต่ในปัจจุบัน สภาพการณ์กลับตรงกันข้ามกับที่กล่าวมาแล้ว

กล่าวคือ แม้ว่าประเทศต่าง ๆ จะไม่มีการสงครามหรือการสู้รบก็ตาม แต่ประเทศเหล่านั้น อาจไม่มีความมั่นคงปลอดภัยก็ได้ ทั้งนี้อาจเกิดขึ้นได้จากสาเหตุ 2 ประการ ด้วยกัน คือ 1) ความไม่มั่นคงปลอดภัย อาจเกิดขึ้นจากประเทศที่มีความขัดแย้งกันในเรื่องผลประโยชน์ของชาติ (National Interests) ทำให้มีการสะสมกำลังรบไว้อย่างมากมายมหาศาลเกินความจำเป็น ซึ่งการกระทำเช่นนั้น อาจนำไปใช้ในการรุกรานหรือคุกคามอีกฝ่ายหนึ่งได้ 2) ความไม่มั่นคงปลอดภัย อาจเกิดปัญหาการคุกคาม (Threats) จากภายใน เช่น การก่อการร้ายของผู้ก่อการร้าย คอมมิวนิสต์ในประเทศ เป็นต้น

ดังนั้นการศึกษาเรื่องความมั่นคงของชาติ จึงเกี่ยวข้องกับการปรากฏการณ์ทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม - จิตวิทยาควบคู่กันไปกับด้านการทหารทั้งในยามปกติและยามสงคราม หาได้เจาะจง หรือเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของพลังอำนาจของชาติอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะไม่

แนวทางการแก้ไขปัญหาการหนีราชการของทหารกองประจำการ ของกองทัพบกอย่างมีประสิทธิภาพ

1. ปัญหาความไม่คุ้นเคยต่อการอยู่ในกรอบของระเบียบวินัย ในการเข้ารับราชการของทหารกองประจำการ มีการเปลี่ยนแปลงจากชีวิตที่ปราศจากระเบียบวินัยมาสู่การใช้ชีวิตที่มีกฎข้อบังคับอย่างมากมาย มีการปฏิบัติตามเวลา มีขั้นตอนการทำงาน มีการฝึก มีผู้บังคับบัญชา ฉะนั้น หน่วยทหารจะต้องทำการปฏิบัติอย่างค่อยเป็นค่อยไป มีการฝึกจากเบาไปหนัก การลงโทษให้เป็นไปตามแบบธรรมเนียม และมีการชี้แจงการปฏิบัติต่างๆ ให้เข้าใจ ก่อนที่จะสั่งการหรือกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง

2. ปัญหาความกลัวอันเกิดจากความไม่รู้จักจริง การประชาสัมพันธ์เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบจะต้องทำการประชาสัมพันธ์ให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย ตรงกับความ เป็นจริงที่กองทัพดำเนินการอยู่ มีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งต้องมีการ ประเมินผลการดำเนินงานอย่างชัดเจน
3. ปัญหาภาระทางบ้าน ทหารกองประจำการที่เข้ามารับราชการส่วนใหญ่ เป็นชนชั้นล่าง ถึงปานกลาง มีความรู้ไม่มาก ครอบครัวมีความลำบากในเรื่องการทำมาหากิน กองทัพบก จะต้องให้ความสำคัญ สอบถาม และช่วยเหลือให้ทหารเหล่านี้สามารถรับราชการและ ยังคงดูแลครอบครัวของตนเองตลอดระยะเวลาที่รับราชการได้ดี เมื่อผู้บังคับหน่วยให้ ความสนใจ ช่วยเหลือ และประกอบกับการชี้แจงรายละเอียดผลเสียของการขาดหนี ราชการแล้ว การขาดหนีราชการย่อมลดลงอย่างแน่นอน
4. ปัญหาการไม่รู้ระเบียบ ข้อบังคับ หรือกฎหมาย เมื่อทหารกองประจำการเข้ามารับ ราชการ ในห้วงการฝึกทหารใหม่ จะต้องชี้แจงระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องให้ทหารกอง ประจำการเข้าใจ โดยเฉพาะผลเสียจากการขาดหนีราชการที่มีอายุความถึง 10 ปี อันจะ ทำให้เกิดผลกระทบต่อตนเอง และครอบครัว และยังไม่สามารถประกอบอาชีพ การงานใด ๆ ได้อีกด้วย
5. ปัญหาการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล การลงโทษ จะต้องทำตามที่กองทัพบกกำหนด ห้ามมี การลงโทษใดๆนอกเหนือจากแบบธรรมเนียมทหารโดยเด็ดขาด ผู้บังคับหน่วยต้อง สอดส่องดูแล อบรม เน้นย้ำผู้บังคับหน่วยรองให้ปฏิบัติอย่างเคร่งครัด เพื่อให้เกิด ภาวลักษณะที่ดีกับกองทัพอีกด้วย ส่วนข่าวที่ออกมาในเรื่องของการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล นั้น กองทัพบกจะต้องดำเนินการจัดการขั้นเด็ดขาดกับผู้ละเมิดทั้งหลาย ตลอดจนเยียวยา ผู้เสียหายให้ได้รับความเป็นธรรมมากที่สุด
6. ปัญหาการนำพลทหารไปปรับใช้ส่วนตัว การนำทหารกองประจำการไปใช้งานส่วนตัวนั้น จะต้องลดลงให้มากที่สุด กำลังพลที่เกษียณอายุราชการไปแล้วจะต้องไม่ได้รับสิทธิในการ ให้ทหารบริการไปปรับใช้โดยเด็ดขาด ส่วนกำลังพลที่จะต้องให้ทหารบริการต้องเป็นกำลัง พลที่มีความจำเป็นจริงๆเท่านั้นและถ้ามีการร้องเรียนถึงการละเมิดสิทธิของทหารบริการ จะต้องลงโทษขั้นสูงสุด
7. ปัญหาการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมต่อพลทหาร เนื่องจากทหารกองประจำการเป็นผู้ที่ เสียสละเข้ามารับราชการ แม้จะไม่เต็มใจก็ตาม แต่ถือว่าเป็นบุคคลที่หน่วยงานจะต้องดูแล และให้ความเป็นธรรมอย่างดีที่สุด ระเบียบใดๆที่เอื้อต่อการปฏิบัติหน้าที่ เอื้อต่อสวัสดิการ จะต้องเร่งดำเนินการแก้ไขโดยทันที

8. ปัญหาความเครียดจากการเป็นทหาร ความเครียดของทหารกองประจำการเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับทุกประเทศทั่วโลก เนื่องมาจากความไม่คุ้นเคย ความกลัว และเรื่องการฝึกต่างๆ ทั้งนี้ ผู้บังคับหน่วยต้องใส่ใจ ดูแล และให้หน่วยจิตแพทย์เข้าดำเนินการวิเคราะห์ สอดถาม และแก้ปัญหาอย่างต่อเนื่อง

9. ปัญหาในการฝึกทหารใหม่ การฝึกทหารใหม่แม้เป็นการฝึกที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับทหารกองประจำการ แต่เป็นพื้นฐานสำคัญที่จะให้ทหารกองประจำการเกิดความรักสามัคคี และมีอุดมการณ์ในการทำหน้าที่เพื่อประเทศชาติ ดังนั้น ผู้ฝึกทหารใหม่ ครูฝึกจะต้องให้ความรัก ความเข้าใจประดุจทหารใหม่เป็นญาติพี่น้องของตนเอง ซึ่งจะสามารถลดความเครียดของทหารลงได้ และยังสร้างความผูกพันต่อองค์กรอย่างดียิ่งอีกด้วย

10. ปัญหาเรื่องสวัสดิการที่ไม่เพียงพอ สำหรับสวัสดิการของทหารกองประจำการนั้นจะต้องดำเนินการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ให้มีสิทธิเท่าเทียมกับนานาอารยประเทศ ให้มีความพอเพียง และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างดี โดยสามารถเพิ่มเติมถึงครอบครัวได้ด้วย ทั้งนี้ การเพิ่มเติมเรื่องความก้าวหน้าในชีวิตรับราชการก็เป็นสิ่งจำเป็น เพื่อยกระดับจากการเป็นชนชั้นล่างให้เป็นชนชั้นกลางขึ้นไปอีกด้วย

ทฤษฎีของการจูงใจ (theories of motivation)

ความหมายของแรงจูงใจ

แรงจูงใจเป็นคำที่ใช้กันมากแต่บางครั้งก็ใช้กันไม่ค่อยถูกต้อง ความจริงแล้วแรงจูงใจใช้เพื่ออธิบายว่าทำไมอินทรีย์จึงการกระทำอย่างนั้นและทำให้เกิดอะไรขึ้นมาบ้าง

คำว่า “แรงจูงใจ” มาจากคำกริยาในภาษาละตินว่า “Movere”(Kidd, 1973:101) ซึ่งมีความหมายตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “to move” อันมีความหมายว่า “เป็นสิ่งที่โน้มน้าวหรือชักนำบุคคลเกิดการกระทำหรือปฏิบัติกร (To move a person to a course of action) ดังนั้นแรงจูงใจจึงได้รับความสนใจมากในทุก ๆ วงการ

สำหรับโลเวลล์ (Lovell, 1980: 109) ให้ความหมายของแรงจูงใจว่า”เป็นกระบวนการที่ชักนำโน้มน้าวให้บุคคลเกิดความมานะพยายามเพื่อที่จะสนองตอบความต้องการบางประการให้บรรลุผลสำเร็จ”

ไมเคิล คอมแจน (Domjan 1996: 199) อธิบายว่าการจูงใจเป็นภาวะในการเพิ่มพฤติกรรมการกระทำกิจกรรมของบุคคลโดยบุคคลจงใจกระทำพฤติกรรมนั้นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

สรุปได้ว่าการจูงใจเป็นกระบวนการที่บุคคลถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้าโดยจงใจให้กระทำหรือตื่นรนเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์บางอย่างซึ่งจะเห็นได้พฤติกรรมที่เกิดจากการจูงใจเป็น

พฤติกรรมที่มีใช้เป็นเพียงการตอบสนองสิ่งเร้าปกติธรรมดา ยกตัวอย่างลักษณะของการตอบสนองสิ่งเร้าปกติคือ การขานรับเมื่อได้ยินเสียงเรียก แต่การตอบสนองสิ่งเร้าจัดว่าเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการจงใจเช่น พนักงานตั้งใจทำงานเพื่อหวังความดีความชอบเป็นกรณีพิเศษ

ลักษณะของแรงจูงใจ

แรงจูงใจมี 2 ลักษณะดังนี้

1. แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motives)

แรงจูงใจภายในเป็นสิ่งผลักดันจากภายในตัวบุคคลซึ่งอาจจะเป็นเจตคติ ความคิด ความสนใจ ความตั้งใจ การมองเห็นคุณค่า ความพอใจ ความต้องการ ฯลฯ สิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวนี้มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมค่อนข้างถาวรเช่นคนงานที่เห็นองค์การคือสถานที่ให้ชีวิตแก่เขาและครอบครัวเขาก็จะจงรักภักดีต่อองค์การ และองค์การบางแห่งขาดทุนในการดำเนินการก็ไม่ได้จ่ายค่าตอบแทนที่ดีแต่ด้วยความผูกพันพนักงานก็ร่วมกันลดค่าใช้จ่ายและช่วยกันทำงานอย่างเต็มที่

2. แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motives)

แรงจูงใจภายนอกเป็นสิ่งผลักดันภายนอกตัวบุคคลที่มากระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมอาจจะเป็นการได้รับรางวัล เกียรติยศชื่อเสียง คำชม หรือยกย่อง แรงจูงใจนี้ไม่คงทนถาวร บุคคลแสดงพฤติกรรมเพื่อตอบสนองสิ่งจูงใจดังกล่าวเฉพาะกรณีที่ต้องการสิ่งตอบแทนเท่านั้นที่มาของแรงจูงใจ

แรงจูงใจมีที่มาจากหลายสาเหตุด้วยกันเช่น อาจจะเป็นเนื่องมาจากความต้องการหรือแรงขับหรือสิ่งเร้า หรืออาจเนื่องมาจากการคาดหวังหรือจากการเก็บกดซึ่งบางทีเจ้าตัวก็ไม่ได้รู้ตัว จะเห็นได้ว่าการจูงใจให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่มีกฎเกณฑ์แน่นอนเนื่องจากพฤติกรรมมนุษย์มีความซับซ้อน แรงจูงใจอย่างเดียวกันอาจทำให้เกิดพฤติกรรมที่ต่างกัน แรงจูงใจต่างกันอาจเกิดพฤติกรรมที่เหมือนกันก็ได้ดังนั้นจะกล่าวถึงที่มาของแรงจูงใจที่สำคัญพอสังเขป ดังนี้

ความต้องการ (Need)

เป็นสภาพที่บุคคลขาดสมดุลทำให้เกิดแรงผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเพื่อสร้างสมดุลให้ตัวเอง เช่น เมื่อรู้สึกหิวจะนอนหรือนั่งพัก ความต้องการมีอิทธิพลมากต่อพฤติกรรมเป็นสิ่งกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการ

นักจิตวิทยาแต่ละท่านอธิบายเรื่องความต้องการในรูปแบบต่างๆกันซึ่งสามารถแบ่งความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ได้เป็น 2 ประเภททำให้เกิดแรงจูงใจ

1.แรงจูงใจทางด้านร่างกาย (Physical Motivation)

เป็นความต้องการเกี่ยวกับอาหาร น้ำ การพักผ่อน การได้รับความคุ้มครอง ความปลอดภัย การได้รับความเพลิดเพลิน การลดความเคร่งเครียด แรงจูงใจนี้จะมีสูงมากในวัยเด็กตอนต้น และวัยผู้ใหญ่ตอนปลายเนื่องจากเกิดความเสื่อมของร่างกาย

2.แรงจูงใจทางด้านสังคม (Social Motivation)

แรงจูงใจด้านนี้สลับซับซ้อนมากเป็นความต้องการที่มีผลมาจากด้านชีววิทยาของมนุษย์ในความต้องการอยู่ร่วมกันกับครอบครัว เพื่อนฝูงในโรงเรียน เพื่อนร่วมงาน เป็นความต้องการส่วนบุคคลที่ได้รับอิทธิพลมาจากสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมซึ่งในบางวัฒนธรรมหรือบางสังคมจะมีอิทธิพลที่เข้มแข็งและเหนียวแน่นมาก

ความแตกต่างของแรงจูงใจด้านสังคมและแรงจูงใจด้านร่างกาย คือแรงจูงใจด้านสังคม เกิดจากพฤติกรรมที่เราแสดงออกด้วยความต้องการของตนเองมากกว่าผลตอบแทนจากวัตถุและสิ่งของ

ทฤษฎี E.R. G. ของ Alderfer (Existence Relatedness Growth)

Alderfer (อ้างถึงใน สมยศ นาวิการ, 2540, หน้า 307-310) ได้ปรับปรุงลำดับขั้นความต้องการของ Maslow เป็นความต้องการ 3 ระดับ ดังนี้

1. ความต้องการดำรงชีวิตอยู่ (Existence Needs) คือ ความต้องการทางร่างกายและความปลอดภัย ความต้องการรายได้ สวัสดิการและสภาพแวดล้อมการทำงาน
2. ความต้องการความสัมพันธ์ (Relatedness Needs) คือ ความต้องการทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลภายในสถานที่ทำงาน
3. ความต้องการเจริญเติบโต (Growth Needs) คือ ความต้องการภายในเพื่อการพัฒนาส่วนบุคคล ความต้องการของบุคคลที่จะเจริญเติบโตพัฒนา และใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ด้วยการแสวงหาโอกาส และการเอาชนะความท้าทายใหม่ ๆ

ทฤษฎี E.R.G ของ Alderfer มีความคล้ายคลึงกับทฤษฎีแรงจูงใจของมนุษย์ของ Maslow ที่ว่า ความต้องการที่ยังไม่ตอบสนองจะจูงใจบุคคลและเห็นด้วยว่า โดยทั่วไปบุคคลจะก้าวขึ้นไปตามลำดับของความต้องการจากระดับต่ำกว่าก่อนความต้องการระดับสูง เมื่อความต้องการระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการระดับต่ำจะมีความสำคัญน้อยลงแต่อย่างไรก็ตาม ภายใต้สถานการณ์บางอย่าง บุคคลอาจจะกลับมายังความต้องการระดับ

ต่ำได้ เช่น บุคคลที่คับข้องใจภายใน การตอบสนองความต้องการการเจริญเติบโต อาจจะถูกใจให้ตอบสนองความต้องการความสัมพันธ์ที่ต่ำลงมา จึงทำให้ทฤษฎีนี้มีทั้ง ส่วนเหมือนและส่วนต่างกับทฤษฎีความต้องการของ Maslow (วุฒิพล สกสเกียรติ, 2546)

การวิเคราะห์แนวทางใหม่

1. ปัญหาความไม่คุ้นเคยต่อการอยู่ในกรอบของระเบียบวินัย ในการเข้ารับราชการของทหารกองประจำการ มีการเปลี่ยนแปลงจากชีวิตที่ปราศจากระเบียบวินัยมาสู่การใช้ชีวิตที่มีกฎข้อบังคับอย่างมากมาย มีการปฏิบัติตามเวลา มีขั้นตอนการทำงาน มีการฝึก มีผู้บังคับบัญชา ฉะนั้น หน่วยทหารจะต้องทำการปฏิบัติอย่างค่อยเป็นค่อยไป มีการฝึกจากเบาไปหนัก การลงโทษให้เป็นไปตามแบบธรรมเนียม และมีการชี้แจงการปฏิบัติต่างๆให้เข้าใจ ก่อนที่จะสั่งการหรือกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง
2. ปัญหาความกลัวอันเกิดจากความไม่รู้จักจริง การประชาสัมพันธ์เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบจะต้องทำการประชาสัมพันธ์ให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย ตรงกับความ เป็นจริงที่กองทัพดำเนินการอยู่ มีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งต้องมีการประเมินผลการดำเนินงานอย่างชัดเจน
3. ปัญหาภาระทางบ้าน ทหารกองประจำการที่เข้ามารับราชการส่วนใหญ่ เป็นชนชั้นล่างถึงปานกลาง มีความรู้ไม่มาก ครอบครัวมีความลำบากในเรื่องการทำมาหากิน กองทัพบกจะต้องให้ความสำคัญ สอบถาม และช่วยเหลือให้ทหารเหล่านี้สามารถรับราชการและยังคงดูแลครอบครัวของตนเองตลอดระยะเวลาที่รับราชการได้อย่างดี เมื่อผู้บังคับหน่วยให้ความสนใจ ช่วยเหลือ และประกอบกับการชี้แจงรายละเอียดผลเสียของการขาดหนี้ราชการแล้ว การขาดหนี้ราชการย่อมลดลงอย่างแน่นอน
4. ปัญหาการไม่รู้ระเบียบ ข้อบังคับ หรือกฎหมาย เมื่อทหารกองประจำการเข้ามารับราชการ ในห้วงการฝึกทหารใหม่ จะต้องชี้แจงระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องให้ทหารกองประจำการเข้าใจ โดยเฉพาะผลเสียจากการขาดหนี้ราชการที่มีอายุความถึง 10 ปี อันจะทำให้เกิดผลกระทบต่อตนเอง และครอบครัว และยังไม่สามารถประกอบอาชีพ การงานใดๆ ได้อีกด้วย
5. ปัญหาการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล การลงโทษ จะต้องทำตามทีกองทัพกำหนด ห้ามมีการลงโทษใดๆ นอกเหนือจากแบบธรรมเนียมทหารโดยเด็ดขาด ผู้บังคับหน่วยต้องสอดส่องดูแล อบรม เน้นย้ำผู้บังคับหน่วยรองให้ปฏิบัติอย่างเคร่งครัด เพื่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีกับกองทัพอีกด้วย ส่วนข่าวที่ออกมาในเรื่องของการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

นั้น กองทัพบกจะต้องดำเนินการจัดการขั้นเด็ดขาดกับผู้ละเมิดทั้งหลาย ตลอดจนเย้ยหยานผู้เสียหายให้ได้รับความเป็นธรรมมากที่สุด

6. ปัญหาการนำพลทหารไปปรับใช้ส่วนตัว การนำทหารกองประจำการไปใช้งานส่วนตัวนั้นจะต้องลดลงให้มากที่สุด กำลังพลที่เกษียณอายุราชการไปแล้วจะต้องไม่ได้รับสิทธิในการให้ทหารบริการไปปรับใช้โดยเด็ดขาด ส่วนกำลังพลที่จะต้องให้ทหารบริการต้องเป็นกำลังพลที่มีความจำเป็นจริงๆ เท่านั้นและถ้ามีการร้องเรียนถึงการละเมิดสิทธิของทหารบริการจะต้องลงโทษขั้นสูงสุด

7. ปัญหาการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมต่อพลทหาร เนื่องจากทหารกองประจำการเป็นผู้ที่เสียสละเข้ามารับราชการ แม้จะไม่เต็มใจก็ตาม แต่ถือว่าเป็นบุคคลที่หน่วยงานจะต้องดูแลและให้ความเป็นธรรมอย่างดีที่สุด ระเบียบใดๆ ที่เอื้อต่อการปฏิบัติหน้าที่ เอื้อต่อสวัสดิการจะต้องเร่งดำเนินการแก้ไขโดยทันที

8. ปัญหาความเครียดจากการเป็นทหาร ความเครียดของทหารกองประจำการเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับทุกประเทศทั่วโลก เนื่องมาจากความไม่คุ้นเคย ความกลัว และเรื่องการฝึกต่างๆ ทั้งนี้ ผู้บังคับหน่วยต้องใส่ใจ ดูแล และให้หน่วยจิตแพทย์เข้าดำเนินการวิเคราะห์ สอบถาม และแก้ปัญหาอย่างต่อเนื่อง

9. ปัญหาในการฝึกทหารใหม่ การฝึกทหารใหม่แม้เป็นการฝึกที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับทหารกองประจำการ แต่เป็นพื้นฐานสำคัญที่จะให้ทหารกองประจำการเกิดความรักสามัคคี และมีอุดมการณ์ในการทำหน้าที่เพื่อประเทศชาติ ดังนั้น ผู้ฝึกทหารใหม่ ครูฝึกจะต้องให้ความรัก ความเข้าใจประดุจทหารใหม่เป็นญาติพี่น้องของตนเอง ซึ่งจะสามารถลดความเครียดของทหารลงได้ และยังสร้างความผูกพันต่อองค์กรอย่างดียิ่งอีกด้วย

10. ปัญหาเรื่องสวัสดิการที่ไม่เพียงพอ สำหรับสวัสดิการของทหารกองประจำการนั้นจะต้องดำเนินการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ให้มีสิทธิเท่าเทียมกับนานาอารยประเทศ ให้มีความพอเพียง และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างดี โดยสามารถเพิ่มเติมถึงครอบครัวได้ด้วย ทั้งนี้ การเพิ่มเติมเรื่องความก้าวหน้าในชีวิตรับราชการก็เป็นสิ่งจำเป็น เพื่อยกระดับจากการเป็นชนชั้นล่างให้เป็นชนชั้นกลางขึ้นไปอีกด้วย

บทที่ 3

บทอภิปรายผล

กองทัพบกได้มีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงนโยบาย คำสั่ง ระเบียบต่าง ๆ ให้มีความทันสมัย เป็นสากล โปร่งใส เข้าถึงประชาชน และตรงตามภารกิจของกองทัพได้อย่างดีและต่อเนื่อง ทั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ มีรายละเอียดดังนี้

การไม่คุ้นเคยการอยู่ในกรอบของระเบียบวินัย ทหารกองประจำการที่จับใบแดงเข้ามาจากการเกณฑ์ทหาร มีข่าวลือทั้งจริงและไม่จริงที่เกี่ยวกับเรื่องการปฏิบัติภายในกรมกอง ได้แก่ การฝึกหนัก กลัวการลงโทษที่ทำให้เกิดความลำบาก หรือการกดขี่ ดุถูกต่างๆ ทหารกองประจำการที่เข้ามารับราชการส่วนใหญ่ เป็นชนชั้นล่างถึงปานกลาง มีความรู้ไม่มาก มีภาระในเรื่องดูแลครอบครัว ไม่รู้ระเบียบ ข้อบังคับ หรือกฎหมาย การหนีราชการทหารมีการกำหนดโทษไว้ในกฎหมายอย่างชัดเจน การละเมิดสิทธิ์ส่วนบุคคล การลงโทษ หรือที่คนไทยรู้จักผ่านคำว่า "ธารงวินัย" หรือ "การช่อม" ต่อบรรดาทหารเกณฑ์ การนำพลทหารเกณฑ์ไปรับใช้ตามบ้านของนายทหารระดับสูงเป็นปัญหาที่ถูกรับรู้และ ยอมรับกันอย่างกว้างขวางในสังคมไทย การปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมต่อพลทหารเกณฑ์กลายเป็นประเด็นในสังคม จะถูกนำเสนอผ่านช่องทางการสื่อสารของสื่อมวลชน การเกณฑ์ทหารยังนำไปสู่การสร้างสภาวะความเครียดให้แก่คนจำนวนมาก ความเหลื่อมล้ำอย่างมากในเชิงเปรียบเทียบระหว่างพลทหารเกณฑ์ และนักศึกษาวิชาทหาร และสวัสดิการที่ไม่เพียงพอในการเข้ารับราชการเป็นทหารกองประจำการ

หน่วยทหารที่รับผิดชอบต่อการดูแลทหารกองประจำการ มีจุดแข็งที่มากกว่าจุดอ่อน และมีโอกาสในการดำเนินงานมากกว่าอุปสรรค ทั้งนี้ ถ้าทุกส่วนให้ความสำคัญ แก่ทหารกองประจำการ ย่อมทำให้เกิดประสิทธิผลอย่างเป็นรูปธรรม กองทัพและประเทศชาติจะได้กำลังพลที่ไม่มีการหนีราชการทหาร มีความรู้ความสามารถที่ดี มีประสิทธิภาพ สามารถสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศชาติได้ต่อไป

การเปลี่ยนแปลงจากชีวิตที่ปราศจากระเบียบวินัยมาสู่การใช้ชีวิตที่มีกฎข้อบังคับอย่างมากมาย มีการปฏิบัติตามเวลา มีขั้นตอนการทำงาน มีการฝึกมีผู้บังคับบัญชา การประชาสัมพันธ์เป็นสิ่งที่ยำเป็นอย่างยิ่ง ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบจะต้องทำการประชาสัมพันธ์ให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย กองทัพบกจะต้องประชาสัมพันธ์ และให้ความสำคัญ สอบถามช่วยเหลือให้ทหารกองประจำการให้สามารถรับราชการ และยังคงดูแลครอบครัวของตนเองตลอดระยะเวลาที่รับราชการได้อย่างดี ในห้วงการฝึกทหารใหม่ จะต้องชี้แจงระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องให้ทหารกองประจำการเข้าใจ โดยเฉพาะผลเสียจากการขาด

หนี้ราชการที่มีอายุความถึง 10 ปี อันจะทำให้เกิดผลกระทบต่อตนเอง และครอบครัว และยังไม่สามารถประกอบอาชีพ การงานใดๆได้อีกด้วย การลงโทษ จะต้องทำตามที่ กงทัพบกกำหนด ห้ามมีการลงโทษใดๆนอกเหนือจากแบบธรรมเนียมทหารโดยเด็ดขาด ผู้บังคับหน่วยต้องสอดส่องดูแล อบรม เน้นย้ำผู้บังคับหน่วยรองให้ปฏิบัติอย่างเคร่งครัด การนำทหารกองประจำการไปใช้งานส่วนตัวนั้น จะต้องลดลงให้มากที่สุด กำลังพลที่ เกษียณอายุราชการไปแล้วจะต้องไม่ได้รับสิทธิในการให้ทหารบริการไปรับใช้โดยเด็ดขาด ความเครียดของทหารกองประจำการเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับทุกประเทศทั่วโลก เนื่องมาจากความไม่คุ้นเคย ความกลัว และเรื่องการฝึกต่างๆ ทั้งนี้ ผู้บังคับหน่วยต้องใส่ใจ ดูแล และให้หน่วยจิตแพทย์เข้าดำเนินการวิเคราะห์ สอบถาม และแก้ปัญหาขึ้นอย่าง ต่อเนื่อง การฝึกทหารใหม่แม้เป็นการฝึกที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับทหารกองประจำการ แต่เป็นพื้นฐานสำคัญที่จะให้ทหารกองประจำการเกิดความรัก สามัคคี และมีอุดมการณ์ ในการทำหน้าที่เพื่อประเทศชาติ และสวัสดิการของทหารกองประจำการนั้น จะต้อง ดำเนินการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ให้มีสิทธิเท่าเทียมกับนานาอารยประเทศ ให้มีความ พอเพียง และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างดี โดยสามารถเพิ่มเติมถึงครอบครัวได้ด้วย

บทที่ 4

บทสรุป

การวิจัยเรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาการหนีราชการของทหารกองประจำการของกองทัพบกอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อศึกษาสภาพปัญหาที่ทำให้เกิดการหนีราชการของทหารกองประจำการของกองทัพบกไทยในปัจจุบัน เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการหนีราชการของทหารกองประจำการของกองทัพบก และ เพื่อกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาการหนีราชการของทหารกองประจำการของกองทัพบกอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งนำมาสู่บทสรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะดังนี้ .-

สรุปผลการวิจัย

ในการเข้ารับราชการของทหารกองประจำการ มีการเปลี่ยนแปลงจากชีวิตที่ปราศจากระเบียบวินัยมาสู่การใช้ชีวิตที่มีกฎข้อบังคับอย่างมากมาย มีการปฏิบัติตามเวลา มีขั้นตอนการทำงาน มีการฝึก มีผู้บังคับบัญชา ฉะนั้น หน่วยทหารจะต้องทำการปฏิบัติอย่างค่อยเป็นค่อยไป มีการฝึกจากเบาไปหนัก การลงโทษให้เป็นไปตามแบบธรรมเนียม และมีการชี้แจงการปฏิบัติต่าง ๆ ให้เข้าใจ ก่อนที่จะสั่งการหรือกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง ทำการประชาสัมพันธ์เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบจะต้องทำการประชาสัมพันธ์ให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย ตรงกับความเป็นจริงที่กองทัพดำเนินการอยู่ มีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งต้องมีการประเมินผลการดำเนินงานอย่างชัดเจน นอกจากนี้ทหารกองประจำการที่เข้ามารับราชการส่วนใหญ่ เป็นชนชั้นล่างถึงปานกลาง มีความรู้ไม่มาก ครอบครัวมีความลำบากในเรื่องการทำมาหากิน กองทัพบกจะต้องให้ความสำคัญสอบถาม และช่วยเหลือให้ทหารเหล่านี้สามารถรับราชการ และยังคงดูแลครอบครัวของตนเองตลอดระยะเวลาที่รับราชการได้ดี เมื่อผู้บังคับหน่วยให้ความสนใจช่วยเหลือ และประกอบกับการชี้แจงรายละเอียดผลเสียของการขาดหนีราชการแล้ว การขาดหนีราชการย่อมลดลงอย่างแน่นอน โดยเมื่อทหารกองประจำการเข้ามารับราชการ ในห้วงการฝึกทหารใหม่ จะต้องชี้แจงระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องให้ทหารกองประจำการเข้าใจ โดยเฉพาะผลเสียจากการขาดหนีราชการที่มีอายุความถึง 10 ปีอันจะทำให้เกิดผลกระทบต่อตนเอง และครอบครัว และยังไม่สามารถประกอบอาชีพการงานใด ๆ ได้อีกด้วย สำหรับการลงโทษ จะต้องทำตามที่กองทัพบกกำหนด ห้ามมีการลงโทษใด ๆ นอกเหนือจากแบบธรรมเนียมทหารโดยเด็ดขาด ผู้บังคับหน่วยต้องสอดส่องดูแล อบรมเน้นย้ำผู้บังคับหน่วยรองให้ปฏิบัติอย่างเคร่งครัด เพื่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีกับกองทัพอีกด้วย ส่วนข่าวที่ออกมาในเรื่องของการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลนั้น กองทัพบกจะต้อง

ดำเนินการจัดการขั้นเด็ดขาดกับผู้ละเมิดทั้งหลาย ตลอดจนเยียวยาผู้เสียหายให้ได้รับความเป็นธรรมมากที่สุด ส่วนเรื่องการนำทหารกองประจำการไปใช้งานส่วนตัวนั้น จะต้องลดลงให้มากที่สุด กำลังพลที่เกษียณอายุราชการไปแล้วจะต้องไม่ได้รับสิทธิในการให้ทหารบริการไปปรับใช้โดยเด็ดขาด ส่วนกำลังพลที่จะต้องให้ทหารบริการต้องเป็นกำลังพลที่มีความจำเป็นจริงๆ เท่านั้นและถ้ามีการร้องเรียนถึงการละเมิดสิทธิของทหารบริการจะต้องลงโทษขั้นสูงสุด และสำหรับสวัสดิการของทหารกองประจำการนั้น จะต้องดำเนินการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ให้มีสิทธิเท่าเทียมกับนานาอารยประเทศ ให้มีความพอเพียง และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างดี โดยสามารถเพิ่มเติมถึงครอบครัวได้ด้วย ทั้งนี้ การเพิ่มเติมเรื่องความก้าวหน้าในชีวิตรับราชการก็เป็นสิ่งจำเป็น เพื่อยกระดับจากการเป็นชนชั้นล่าง ให้เป็นชนชั้นกลางขึ้นไปอีกด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

ควรจะวิจัยต่อไปในเรื่องการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการรับทหารกองประจำการ จากการเกณฑ์ทหาร เป็นการรับทหารสมัคร ทหารอาสาสมัครจะต้องดำเนินการอย่างไร เพื่อให้ได้ทหารกองประจำการที่มีความพร้อมเข้ามารับราชการ สามารถตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงและตอบสนองแผนปฏิบัติการของกระทรวงกลาโหมและของกองทัพบกในเรื่องการเตรียมความพร้อมของกำลังได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กองบัญชาการกองทัพไทย (2554) กองทัพไทย. ม.ป.ท.
- ภูมิ โชคเหมาะ. (2551). กฎหมายทหาร . กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิธาน ชีวะสุวรรณ, พันโท (2556). คำอธิบายกฎหมายรับราชการทหาร กรุงเทพฯ :
สูตรไพศาล.
- กองทัพบก. (2542). ระเบียบและหลักสูตรการฝึก การฝึกทหารใหม่เบื้องต้นทั่วไป สำหรับ
ทหารทุกเหล่าของกองทัพบก (8สัปดาห์). ม.ป.ท.
- กองทัพบก. (2528, 25 ธันวาคม). เรื่อง ให้ใช้คำแนะนำการปฏิบัติหน้าที่ในสายงานสัสดี
พ.ศ.2529. คำสั่งที่ 1173/2528
- กรมพระยาดำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ “ตำนานการเกณฑ์ทหาร” (พิมพ์
เป็นอนุสรณ์ในงาน พระราชทานเพลิงศพ ร.อ.เปรม รัชนิวัต วันที่ 28 กุมภาพันธ์
พ.ศ.2499)
- จารุพล พงษ์สุริยา, พันตรี.(2546).มาตรการในการแก้ไขการเกณฑ์ทหารตาม
พระราชบัญญัติราชการทหาร พ.ศ.2497. วิทยานิพนธ์, คณะนิติศาสตร์,
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ประมวลกฎหมายอาญาทหาร พ.ศ.2454. ข้อบังคับกระทรวงกลาโหมข้อบังคับการลงทัณฑ์
ทหาร ขาดหนึ่งทหาร พ.ศ.2528
- ทฤษฎีของการจูงใจ. (2015). ทฤษฎีแรงจูงใจไฟส์สัมฤทธิ์ของแมคคลีแลนด์ McClelland
(ออนไลน์). สืบค้นจาก: [http://motivation-srisupan.blogspot.com/2012/
07/theories-of-motivation.html](http://motivation-srisupan.blogspot.com/2012/07/theories-of-motivation.html)
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550. พระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ.2497.
พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พ.ศ.2476. พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ.2498.
สุรชาติ บำรุงสุข. (2537). ค.ศ.2000 ยุทธศาสตร์โลกหลังสงครามเย็น. กรุงเทพฯ : มติชน.
สุรชาติ บำรุงสุข. (2540). ยกเครื่องเรื่องทหาร : ข้อคิดสำหรับกองทัพไทยในศตวรรษที่ 21.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกริก.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2560. ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ
20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579).

ประวัติผู้วิจัย

ยศ ชื่อ	พันเอกหญิง พนิดตา สุขสำราญ
วัน เดือน ปีเกิด	2 มิถุนายน 2515
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2537	ปริญญาตรี พยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก (มหิดล)
พ.ศ.2548	ปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ.2537	พยาบาล โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า
พ.ศ.2548	พยาบาล โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
พ.ศ.2556	อาจารย์ ส่วนการศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
พ.ศ.2558	นายทหารประจำผู้บังคับบัญชา สำนักเลขานุการ กองทัพบก
ตำแหน่งปัจจุบัน	
พ.ศ. 2558	นายทหารประจำผู้บังคับบัญชา สำนักเลขานุการ กองทัพบก

